

ШЫН

СОВЕТ ЗВИЛЕЛИНИҢ КОММУНИСТИК ПАРТИЯЗЫНЫҢ ТЫВА ОБЛАСТЫ БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХОРААЙ КОМИТЕТТЕРИНИҢ, АЖЫЛЧЫ ЧОННАР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛАСТ БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХОРААЙ СОВЕТТЕРИНИҢ ОРГАНЫ

1956
МАЙ
6
ВОСКРЕСЕНЬЕ
№ 92 (3545)
Өртөө 20 коп.

«Ленинизм — амгы үе-чаданын тилгелелиг тугу» деп брошюра (1 арын).
Совет парлалга хүнүн демдеглээни (1 арын).
Областың экономикактиг хөгжүлдээни (1 арын).
ОБЛАСТЫҢ ХОВУЛАРЫНДА (1 арын).
Тыва автономнуг областа хөй уруглар-лыг илерини «Нениң алдары» орденнер болгаш «Нениң медалы» медалдар-биле шаңнаар дугайында РСФСР-ниң Дээди

Совединиң Президиумунун Чарлымы (1 арын).
4. Дажыаа. — Бөдөө Советтин ажы-лыг ажилдер (2 арын).
СРЗ-ниң Даштыкы Херектер Министрствозунда (2 арын).
О. Ширап. — Бистин чурттуусу — районун төрөөн чурту (2 арын).
В. Симахин. — Малдын камгалаанын чуртукчулар (3 арын).
И. Лопсан. — Часкы тарылганын үе-

инде салыг организацияларынын ажы-лыг ажилдер (3 арын).
В. Феденин. — Ленинизм ийи системаларын тайбыш кожа-хелбөө турарынын дугайында (3—4 арыннарда).
Улустар аразына тайбыш болгаш найрал даш (4 арын).
Коренин Күш-ажыл партиязынын III съездинин халдыгтары (4 арын).
Лондонда англи-барыин-герман чу-галажышыкчылар (4 арын).

Бүдүрүлгеге коммунистерниң мурнакчы ролун бедидер

Бистин Коммунист партиямыс — башкарыкчы партия. Кандыг-даа чутула херекти чедикшиин оң ууртуктазын, оң чер-черде организацияларынын ажы-чорудугазында шийтирелин-биле хамааржыр. Мынчангаш СЭКП-ниң XX съездинин шийтирелин, оң адыгы беш чыл планынын талазы-биле чуртукту мурнуга салган сорулгаларын боттандырарда кызыл чорудуга партия организацияларын бедидеэстээр талазы-биле уруг ажалды чорудары, четпестерге элпеш чок чоруктуу талазы-биле боттандырып, коммунистерни чакчытырары чутула.

Партиянын политиказын боттандырып бедидеэстээр демдегелер боттук коммунисттиг бүдүрүлгеге авангардыг ролун бедидериниң негеделери улам улааган турар. Амгы үеде партиянын шийтирел-дээ болгаш директиваларын боттандыра-рында дика хөй аргалары коммунист бүдүрүлгеге бар, мынчалзак-аа эң чутула чепсек болза, оң хуузуна үлгер-члээ, чуртукту, оң күш-ажыла авангарды ролу болур. Ол чорук коммунисттиг масса-лар-биле харылаанын быжылган, масса-ларын политикаг баштыкчы болгаш организацик болур ролун калдурп турар.

Миллион-миллион совет кижилеринг политикаг илеринин болгаш чогадыкчы «үлгүлүнүн» мурнуна дөстүл көрбөөн амгы өздүлгелеринде коммунисттиг авангарды ролу деп билгил улам ханы апарган болгаш ол ам ботунга элөөн бедик негеделерин хаара тудуп турар.

Коммунист чутула күш-ажыл нормазын мандуу-калдык күсүдин каарына кызыл-тааратынмас учурул. Ол болза, бүдүрүлгеге черинге шалыпчы болуп ажалда-лаан, ботунга оонашкан партияг далааларын күсүдириниң төлөтпег удегери көргүзөр, массаларын политикаг баш-тыкчы болгаш организацик болур хүлээлгел. Ол болза коммунисттиг сөзү ажал-херек-биле карышпас учурул дээ, ол болур. Ону догандыр турар кижилер оң ажал-чакын, ол канчаар ажаллап турарын, ботула ажал-херек дээ ол салгы салып турар бе, ботунга ажалында таарып турар бе, ботунга күштериниң болгаш аргаларын бүгүн хемчээли-биле четпестерге уур шалыптыг демисе-жиш турар бе дээрин кичээлгелгил хай-гааран турарлар. Коммунист бир эвес агитатор тургаш, эки ажалдаар болгаш чуртукту болур дугайында сөстөр чутула-ла турар хирезинде-ле, а боту үлгөр чокчулуктарын көргүзүп турар болза, оң сөзү ажал бербес, — мыны «агитатор-га» кандыг-даа дынакчы: «сагыла-чур-тукту тудурыла боту өрөшпөз ал, а оң сөзү оңдөк өскөдөн кийгириш тур» деп чутулап болур.

Мынчангаш негеделерин чотуур бедидеэ турары, ажалчы чоннардын мурнакчы отура — алдарыг Коммунист партияга ботунга берингенин шынык-тырары, авангарды дайынчынын ролун боттандырып — коммунисттиг чалла-тынмас үлгүлгел болуп турар.

Бүдүрүлгеге бүгү коммунистерниң авангарды ролун бедидер талазы-биле партия организациялары уруг ажалдарын чорудар учурул. «Коммунистерниң бүгү сорулга-ы хожудангай кижилерин бүдүрүлгеге бил-лири, оларын ортузунга ажаллап билери болур» — деп, В. И. Ленинниң чакыны партия организацияларын кезеде ууртула-га боттандырып ажалдаар херек.

Сөзүгү үеде Кызыл хоорайнын бүдүрүл-геге, транспорт черлеринде коммунистерин дика хөй боттарынын авангардыг ролун ойнап турар апарган. Оң түнеленде хоорайны үлгүлүгү бо чылдын бирги кварталында бүдүрүлгеге планын 109,7 хуу күтүстөгөн. Күш-ажылды бүдүрүлгеге улам беден. Ол болза, ажал-агынын ууртуу талазы-биле СЭКП хооромунун ажалында ажал-ишчи, тода болгаш опера-тивтиг чоруктуу улам күштелип турары-нын, тус-тус бүдүрүлгеге черлеринин партия өгө организацияларын организацик ажалынын экижип турарынын түнелд болур.

Ылаш заводунун коммунистери бүдүрүл-геге ажал-чорудугага үлгелерл болуп

турар. Мында ам ажал нормазын күсүт-пейн турар чакыс-даа коммунист чок. Бүдүрүлгеге коммунистери ажалчылар ортузунга кижизилгелерл болгаш орга-низацик ажалдарын чорудуп турар. Оң ажалында завод бирги кварталды бүдүрүлгеге планын 126 хуу күтүстөгөн. Партия орга-низацик (секретары эш Попов) чедип алган чедикшииниң шын үнелеп би-диринге, оң-биле көргөтүлгелеринге ко-ммунистери кижизилди турар. Мыныг чижетки көргүзүп болур: коммунист Тамбиль ол заводтуң хоочун ажалчыны. Ол боту-нун күш-ажылчы чедикшиинеринге тө-лөтпөг болуп келген. Мынчалзак-аа ол эртен чылын ажал менээренин, коммунист кижизилгелерин ажал-чакынында таарышпас чорукту көргүзүп, арагал, күш-ажыл-дың сагыла-чуртукту үлгүлүгү, бир улаа про-дукту кылган. Партияныкы оң ол чет-пес чорукту чотуур үеинде билдир-ген. Эш Тамбиль ам эки ажалдамышан, коллестивтиг хана солгуну редакторлап, ону бедик идеяг дөңгөле үлгүлүгү турар.

Бүгү коммунистерин партия организа-циязынын идеягелгил ажалдарында кыр-иштирери партиянын иштиги демок-ратиялык чутула негедели. Ол негедели коммунист күсүдир төлөө, бүдүрүлгеге ажал-чорудугазы-биле холбошкан ажал-агы-нын күрүсө планларын күсүдиринге, пар-тиянын болгаш чакыныг шийтирелерин дүргөн боттандырышыг уланган партия-гил далааларын коммунистерге бөри чуту-ла. Партия болгаш секретарь коммунист бүдүрүлгеге тус-тусууда көр, хөй-ниин ажал-лыкты кандыг бир хевиринге оң мерге-жилди болгаш чутулап барылаалар, оң массалар ортузунга кижизилгел бол-гаш организацик аргаларын хөгжүлөр хү-лээлгел.

Бай-Хаак райулеттүр комбинатынын партия организациязы социалист чар-ыштыг организацик болгаш коммунистер-ини башкарыкчы ролун калдурган. Мында коммунистерниң күжү бүдүрүлгеге участо-кларынын ажал-биле таарыштып тургус-туган. Коммунистер — боттары үлгелерл ажалдамышан, ажалчылар ортузунга масса-политиктиг ажалды чорудуп, соци-алист чарыштыг организацик, оң түнелдиг ажал санында үлгүлүгү, мурнакчыларын хүндүлөп болгаш көргүзүп камсызлаарын-га илереп, хана солгунга бижип турар. Комбинат бүдүрүлгеге квартал планын 115,4 хуу күтүстөгөн.

Бүдүрүлгеге социалист чарыштыг кал-барыры — партия организацияларын, бүгү коммунистерниң дөрт хүлээлгел. Ба талазы-биле Чааа райулеттүр комбинатынын партия организациязы дика четпес ажаллап турар. Оң секретары эш Юзакон боту үлгүлүгү аргалаар чорукта хандык, ажалчылар ортузунга социалист чар-ыштыг болгаш кижизилгел ажалын ба-гай организацик келген. Комбинат бүдү-рүлгеге планларын күсүтпейн, эсе рай-улеттүр комбинаттарында хожудан турар.

Эсе бир ажал четпестер бар. Чуа дээр-ге, Кызылдын ажал-чөм комбинатында, электри станциясында, горнода коммуни-стерниң дика хөй кезин шутт бүдүрүлгеге эвес, а канчаларында ажаллап турарлар. Кызыл-Маалык райулеттүр комбинатынын коммунистериниң саны өспөй турар. Алаа партия организациязын быжылга-рыны СЭКП райому кичээлгел салбаан. Чурт үлгүлүгү хөгжүлөр, ажал-агыг, бүдүрүлгеге сорулгаларын күсүдери дээш демисеп партияг ажалын төүндө туруп турда, коммунистерни күженишикчелерин шутт бүдүрүлгеге ажалыныч шийтир-ли-биле улаандырар херек.

Бүдүрүлгеге техниктиг дешилгел-биле, күш-ажылды бүдүрүлгеге үлгүлүгү өздө-лөтө, иштиги кур күштерин даярла-биле болгаш ажалдаары-биле холбошкан ажал-дарын организацик бүгү коммуни-стерни кичээлгел улаандырары, олар-ны инициативанын хөгжүдери болгаш авангардыг ролун бедидер — партия райкомнарнын болгаш эге организация-ларын чутула сорулгазы.

ОБЛАСТЫҢ ЭКОНОМИКТИГ ХӨГЖҮЛДЕЗИ

ХМЕЛЬНИЦКИЙ. СЭКП-ниң XX съез-динин айттышынын күсүтпеш-пеш, областың партия организациялары колхоз бүдүрүлгезинин экономиказын хан-дыр өрөшпө, кезде ажал-агыг про-дукциян бүдүрүлгеге күш-ажыл болгаш херекчилер чарыгалын кызырарыг ула-нган хемчеглерин ап чорудуп турарлар. Партия обкомунун шийтирелин ботуу-ра районнарны болгаш областың экономика-тиг конференциялар болуп артылган, алаа экономикаг чөвүлелерин тургусу-лаан.

Партия райкомнарнын секретары-ларын, райкүсүмнар даргаларын, колхозтар даргаларын болгаш агроно-марын кижизилгел-биле областың эко-номиктиг чөвүлелерин баштайгы хура-лы болган. Оң ажалында 800 ажал киж-киришкен.

СЭКП-ниң XX съездинин салган со-рулгалары-биле холбоштып чакыс та-рылгага чарыгалдарын эвээжидирин болгаш күш-ажылды бүдүрүлгеге бедидерин талазы-биле практиктиг хемчег-лерин дугайында обкомунун дарга-нын орадагыны эш. Кривоносовичиң илеткелди хураалын кижизилгелери чү-

гаалажып көргөннөр. Оон аңгыда беш аяриниң илеткелерин: кукурузанын, чигир свекказынын, картофелдин, пога-ларын болгаш мал хемчегер култураларын бедик дүжүттерин өстүрериниң мурнакчы аргаларын дугайында, тра-ктор паркында күш-ажылды бүдүрүлгеге-лүү бедидер дугайында илеткелерин ба-за кылган.

Ружичинск районда «Коммунар» кол-хозтун мурнакчы дүжүлгезин областың экономикаг чөвүлел өрөшпө, түнел-пеш, үк колхозтун тараа културала-рын гектар бүдүрүлгеге ортумак дүжү-лүгү чедип чылдарын дүжүлгеге 21 цент-нер болуп келген. Ол кезде ажал-агыг артыл эртен чылын гектар бүдүрүлгеге 25 центнер тарааны болгаш 265,5 цент-нер чигир свекказын ажал алган. Бир центнер тараа култураларын бүдүрерин-ге күш-ажыл чарыгалдарын 1954 чы-биле деннээрге бүдүн чартык катан эвээ-жөөн.

Тараа бүдүрүлгезин көвүдиринге уруг-роль кукурузага хамааржып турар дугай-ын хураалын кижизилгелери чутулаан-нар, бо чылын областа оң тарылгазы

200 муң гектар болур. Кукурузанын хайнакташтырган үзүлгелерин бүдүр-еринге уруг кичээлгелгил экономикаг чө-вүлел улаандырган.

Городок районун алаан каш колхозта-рын түнелгил дүжүлгезин экономикаг чөвүлел хураалына санал бергенер демдегелен, мында кукурузанын малдын по-гаан чөм кылдыр тарыларын тараанын бөдүүн саялазы-биле үзүн дүжүлгеге болгаш доора кылдыр оңурулар аразына эки хөргүнүгү бир га черге 200—250 килограмм хемчээлгил чакып турар. Ол арга-биле Хрустен аттыг колхоз өрткөн чылын «Тус черниң бөссарабын» деп кукурузанын погаан массазын 75 гектар малдунга ба бүдүрүлгеге 363 центнерин ал-ган. Оң-биле чергелештир прокуциянын чакыс хемчээлинге күш-ажыл чарыгал-дары дика эвээжөөн.

Часкы хову ажалдарын чедикшиинг чорударын, кезде ажал-агыг прокуция-нын чакыс хемчээлинге күш-ажыл бол-гаш херекчилер чарыгалдарын эвээжөөн болур тодаргай хемчеглерин колхозтарга экономикаг чөвүлел сүмөлөөн.

(СЭТА).

Ленинчи чакыг боттанышыкчында

ТБИЛИСИ. Грузия ССР-ниң аңгы-аң-гы булунарында геологтар ажалыг кал-ымал байлактар чыдар чаа-чаа черлер-ди: ховар болгаш өңүт металлдарын, ру-да эвес чиг-этин үнер дөстөрүн, мине-ралдыг сугаларын шийчелер турарлар.

Совет эрге-чакырганын тургустунган үеинге чедип Грузиянын геологтар кэр-тазына казымал байлактар көргүстү-көн турган. Алаа мынчалзак чутула хөмүр-даш-биле марганецти бүдүлүк арга-биле тын үндүрүп келген.

Бойду байлактарын шийчелер бол-гаш улус ажал-агынын хөгжүлгелерин оларын ажаллаар талазы-биле ажал беш чылдарын чылдарында улаа хөгжүлгел-ин алган. Үжөн беш чыл мурнуна Ка-вказтын совет республикаларын комму-

нистеринге В. И. Ленинниң чоруткан ча-галында бижитинген чакыг амырал кырдыга боттанып турар, мында мынча деп бижэ: «Нефть, марганец, хөмүр даш (Тварчелинниң уургайы), чөс — дагың ажал улаа байлактарынын кыракта-ла бүр-үн эвес даңазы кынд-дыр... Байла-кынын крайын бүдүрүлгеге күштерин бүгү күштер-биле хөгжүлгел...»

Ам республиканың девискээринде үжөн хире аңгы-аңгы рудаларыг черлер, ру-дамыг эвес чиг-этин чөс ажал үнер чер-лери тымылгылаан. Грузиянын уругчу-ле өзүп турар кара металлдарын, химия үлгүлүгү, туудат материалдарын бүдү-рүлгезин болгаш бар индустриянын есе-ла адырлары тус черниң чиг-эди-биле,

оттулар чутуу-биле болгаш материал-дары-биле хөй хемчээлгил кандыгынын тур-рар. Чаа казымал байлактарыг черлерде хоорайлар болгаш суурлар Тварчели, Ахалцихе, Кванси тургустунган.

Чер иштинг шийчелерин адыгы беш чыдаа республиканың даг удегери көдүреринг оруун салып турарлар. Ко-сталар хөмүр даш тымыжын улааттыра-рынга Накеральск сынарнын адыра-рында чоокта чаа ажалыг хөмүр даш-тыг черлер дүзүлээр. Марганецтин ший-чилгел болгаш ажалыгын турар култураларын чыл тууду-на калбарып турар. Минералдыг сугаларын хөй чаа-чаа өртөтпөг үнер дөстөр илеретингелен.

(СЭТА).

Чөөн чүктүң Донбазы

Бистин чурттуусун Чөөн чүктүңде ажалыг хөмүр даш кулавырларын дугайы сөзүгү үедегил меделер байдик-чүк турар. Якутиянын мурнуу кезеде Алаа хемин бассейнинде хөмүр даш-тыг чаа черлер бар. Мында улаа-улаа хөмүр даш калбарын тургустунган хөмүр даш кулавырлары 700 километр үзүн девискээрде шөйлөгөн, дика хөй черлерде чөс километр чедип калбаргылаан.

Ол байлыгтыг чаа черлерин хөмүр-дажы эки шынарлыг көстүт. Оттулар чутула кулавырларын талазы-биле

Мурнуу-Якут бассейни Кузбасс болгаш Донбасс-биле деннелеш турар. Тускай эр-терингелер оңу «Чөөн чүктүң Донбазы» деп алааннар. Хөмүр даштын шынарын болгаш мөңгөттингенин талазы-биле оң Нерониниң казы дээр үстүк казы байлактар болуп турар. Ол казыгын кылыны 40 метр чедип, оон-даа ажал тү-рар.

Хөмүр даштын тургустунган байдалы оңу ажаллап кылынына кончат таары-чылг. Оларын эң-не ханын 600 метр четкен, мынчалзак кулавырларын дең

кезин чөс кырында 300 метр ханы чер-де чыдып турар. Ол бүгү болза, хөмүр дашты үтпөт тургаш-даа, ажал ажал-даа чык арга-биле казып тымырны тааржыр байдаларын тургузуп турар. Шаа мындыг аргалар-биле ажаллап кылы-рынга таарычылг хөмүр даш кулавыр-ларын талазы-биле ол чаа бассейни чуртта деңнелер чери чөс.

Якутиянын мурнуу талазында хөмүр даштын районда демир руданы-биле бай-лактарыг черлерин совет геологтар база ажалган.

Тыва автономнуг областа хөй уругларлыг илерини «Нениң алдары» орденнер болгаш «Нениң медалы» медальдар-биле шаңнаар дугайында РСФСР-ниң Дээди Совединиң Президиумунун Чарлыгы

СРЗ-ниң Дээди Совединиң Президи-умун 1944 чылдын август 18-тег Чар-лыгын ботуура СРЗ-ниң Дээди Соведи-нин Президиумун мурнудан шаңнаа-ры болза:

Тос уругларны төрөөн болгаш кижизиткен илерини
«НИНИҢ АЛДАРЫ» ОРДЕННИҢ
I ЧЕРГЕЗИ-БИЛЕ

1. Иогит Балчат Чоюн-ооловна — Бай-Тайга районунуң Молотов аттыг колхозу-нун колхозчуу.

Сес уругларны төрөөн болгаш кижизиткен илерини
«НИНИҢ АЛДАРЫ» ОРДЕННИҢ
II ЧЕРГЕЗИ-БИЛЕ

1. Делбаш Олей Барымаз — Бай-Тайга районунуң «Мурнакчы» колхозу-нун колхозчуу.

2. Хертен Севил Чаш-ооловна — Бай-Тайга районунуң Молотов аттыг колхозу-нун колхозчуу.

3. Ховалыг Дажы-Сүрүн Ойдуу-ооловна — Сут-Хал районунуң «Сталинчы орук» колхозунун колхозчуу.

Чеди уругларны төрөөн болгаш кижизиткен илерини
«НИНИҢ АЛДАРЫ» ОРДЕННИҢ
III ЧЕРГЕЗИ-БИЛЕ

1. Алаа Түдүш Кертик-ооловна — Чаа-Хал районунуң Сталин аттыг колхозунун колхозчуу.

2. Байыты Сат Түчүмөйновна — Чаа-Хал районунуң Сталин аттыг колхозунун колхозчуу.

3. Долгар Ах Даржеевна — Тожу рай-онунуң Тоора-Хем кезде Совединде өг-бүлө ээзи.

4. Кара-Сал Чымыс Боран-ооловна — Бай-Тайга районунуң Молотов аттыг кол-хозунун колхозчуу.

5. Менем Ховалыг Даваа — Чаа-Хал районунуң «Тилгел» колхозунун колхоз-чуу.

6. Күжүгет Бышкак Дембелеевна — Чөөн-Хемчик районунуң Сталин аттыг кол-хозунун колхозчуу.

7. Мунгаа Серик Биче-көк — Сут-Хал районунуң Сут-Асы кезде Совединде өг-бүлө ээзи.

8. Монгуш Адыбай Дембелеевна — Сут-Хал районунуң Калинин аттыг колхо-зунун колхозчуу.

9. Мырла Хуулаат Часыбановна — Тожу районунуң «Совет Тыва» колхозунун колхозчуу.

10. Ондар Барызаа Манчиновна — Сут-Хал районунуң Жданов аттыг колхозу-нун колхозчуу.

11. Ондар Бичилдей Эргелчиновна — Сут-Хал районунуң Сут-Асы кезде Соведи-нде өг-бүлө ээзи.

12. Ондар Шажитпаа Мадыевловна — Сут-Хал районунуң Жданов аттыг колхозу-нун колхозчуу.

13. Сарылар Белек Барымаз — Сут-Хал районунуң «Сталинчы орук» колхозу-нун колхозчуу.

14. Тартабаева Александра Алексан-дровна — Чаа-Хал районунуң Чаа-Хал суу-ла өг-бүлө ээзи.

15. Черепанова Ульяна Терентьевна — Чаа-Хал районунуң Сарыг-Сеп кезде Соведи-нде өг-бүлө ээзи.

16. Чинчиммаз Түдүш Чамырыновна — Чаа-Хал районунуң Сталин аттыг колхозунун колхозчуу.

17. Чусун-оол Монгуш Арандоловна — Чаа-Хал районунуң Молотов аттыг колхо-зунун колхозчуу.

Алаа уругларны төрөөн болгаш кижизиткен илерини
«НИНИҢ МЕДАЛЫ» МЕДАЛДЫҢ
I ЧЕРГЕЗИ-БИЛЕ

1. Айлымаз Алаа Дойнуновна — Тес-Хем районунуң Ленин аттыг колхозунун колхозчуу.

2. Бадан Монгуш Хундүжүновна — Чаа-Хал районунуң Ленин аттыг колхозу-нун колхозчуу.

3. Дол Түдүш Чудуновна — Чаа-Хал районунуң «Тилгел» колхозунун колхоз-чуу.

4. Монгуш Борбак Седжикиновна — Чөөн-Хемчик районунуң Калинин аттыг колхозунун колхозчуу.

5. Монгуш Дембел Сазыг-ооловна — Сут-Хал районунуң Сталин аттыг колхозу-нун колхозчуу.

6. Монгуш Кызыл-оол Мандановна — Сут-Хал районунуң Сталин аттыг колхозу-нун колхозчуу.

7. Нава Сат Шомболовна — Чаа-Хал районунуң Сталин аттыг колхозунун кол-хозчуу.

8. Найдан Көкөй Хуреоловна — Сут-Хал районунуң Сталин аттыг колхозунун колхозчуу.

9. Оорман Чыбак Сапыковна — Чөөн-Хемчик районунуң «Октябрь 30 чылы» колхозунун колхозчуу.

10. Сарылар Чыкыл Амырматовна — Сут-Хал районунуң «Сталинчы орук» колхозунун колхозчуу.

11. Ситникова Елизавета Кондратье-вна — Чаа-Хал районунуң Ворошилов ат-тыг колхозунун колхозчуу.

12. Черепанова Екатерина Дмитрие-вна — Тожу района школа ажалчыны.

13. Чолдак Долума Дажыковна — Чаа-Хал районунуң Чаа-Хал суула өг-бүлө ээзи.

14. Чүлүм-Сүрүн Делер Шагдыро-вна — Бай-Тайга районунуң «Мурнакчы» колхозунун колхозчуу.

Беш уругларны төрөөн болгаш кижизиткен илерини
«НИНИҢ МЕДАЛЫ» МЕДАЛДЫҢ
II ЧЕРГЕЗИ-БИЛЕ

1. Дас Ховалыг Чамыраевна — Чаа-Хал районунуң Сталин аттыг колхозунун колхозчуу.

2. Долума Доома Донмут — Тес-Хем районунуң Ленин аттыг колхозунун кол-хозчуу.

3. Кравченко Анна Филипповна — Чаа-Хал районунуң Ленин аттыг колхозунун колхозчуу.

ОБЛАСТЫҢ ХОВУЛАРЫНДА

Тарылга түлүктөп турар

Бүөр районунуң «Коммунизмче орук» кезде ажал-агыг артында чакыс хову ажалы эки чоруп турар.

Колхозтун хову бригаданы Чаааа МТС-тиң трактор бригаданы ажаллап тур-рар. Тарылганың баштайгы хүнеринде үш тракторлар-биле 250 ажал га черни шыгып базырып килитпөөн, 120 га кы-зылгасты тарып дооскан болгаш 15 га кур черин аялган. Оон ынай чакып сугтарар 60 га черни дескелен. Трактористтер эштер Сууа, Чамиян олар ажал нормазын 125—150 хуу чедип күсүлүп турарлар. Колхозчулар Улаатайла, Бөс-Сайдыра эр-ги бугал

Буржуаз пропагандистер болза, саягы
таны-биле идеологтук демисиндик айты-
рылганын күтүрлөргө арасында харыла-
ларынын айтырылганы-биле холуштур-
турарлаз-кыр ийин. Марксизм-ленини-
ниң классиктери болза, революция
«экспорттаар» дээр чыгыс үдүр кезээ-
тодарай болгаш шийитилгил уураулан-
калган. Социалисттик революциялар кап-
талыштагы корум-чурчумнарың түрүп тү-
рүм чурттарда улустарынын иштээки хер-
болзур. Капитализмниң өзүрүңчү чайла-
чоз чорутуна бастың бүтүрлөниис болз-
(Тенчүмү 4-кү арында).

